

1870. De hachelijke tocht over het afgesloten IJ van Amsterdam

In strenge winters vroom het afgesloten IJ dicht. De veerschenen (later de ponten) naar het Tolhuis voeren dan niet. Wie naar de overkant wilde kon lopen of schaatsen. Maar je kon je ook door een opengehakte sleuf - een slop - in een roeischuitje naar de overkant laten trekken. Je ziet links de toren van de Oude kerk, rechts de Nieuwe Stadsherberg met de ingevroren steiger van veerschuiten naar Buiksloot. De schuit vaart door het slop, de smalle opengehakte vaargeul vol brokken ijs. Via een ijsbrug konden de passagiers passagiers op of van het ijs gaan. De overtocht was duur, het gebruik van de ijsbrug ook.

Charles Leickert maakte dit schilderij in opdracht van W.A. Scholten (de grote aardappelmeelfabrikant uit Groningen). In 1837 weigerde de toen 18-jarige Scholten - die voor zaken naar de overkant moest - de twee gulden voor de overtocht naar het Tolhuis te betalen. Hij ging liever lopen en deed dat onder luid gescheld van de

veerlieden en aanmoedigingen van de passagiers. Wel ver genoeg van het slop om niet tewater te geraken. Hij zorgde dat hij ver genoeg van het slop bleef. Op de terugweg besloot hij het nog eens te wagen, maar nu zakte hij honderd stappen voor de ijsbrug onder hatelijk gejuich van de veerlieden door het ijs. Nog voor zij hem met planken konden redden, klauterde hij op het ijs en kon hij te voet de steiger bereiken. Scholten was er zo trots op dat hij er in 1870 dit schilderij van liet maken, voor een afbeelding in zijn biografie (geschreven door A. Winckler Prins.)

(De geschiedenis van de Buiksloterham, deel 2)